

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

อ.พ. ๒๓๑/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย
LIR

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายเนห์ ภาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวกณิศา กิติโยดม นิตกร ๕ นายทศวิญญู เกียรติศักดิ์ วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... ๗
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... ๙
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๑
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ...

- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ๓๑

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) .....(๑)

: ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ) .....(๑๓)

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... เสนอ โดย คณะรัฐมนตรี ชุด ที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือ ทั้งสามรูปแบบก็ได้ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อให้

สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากกลไกและการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายดังกล่าว สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา อันจะมีผลในการพัฒนากำลังคนและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... มีเนื้อหา จำนวน ๒๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัด และระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่น

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

และหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวัน ของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพ ในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานศึกษาอื่นที่มีได้สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และองค์กรอื่นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒. กำหนดหลักการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ยึดหลักดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษานอกระบบ

(ก) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งถึงเป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

(ข) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษา และการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

(๒) การศึกษาตามอัธยาศัย

(ก) การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

(ข) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา

(ค) การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน (ร่างมาตรา ๖)

๓. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒) กำหนดแนวทางการดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐบาลท้องถิ่นและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการจัดทำและการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนรู้ในการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๒)

๔. กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน.” โดยมีเลขาธิการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ กศน.” เป็นผู้บังคับบัญชา

ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงาน

สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

(๒) จัดทำข้อเสนอแนะ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อคณะกรรมการ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมทางการศึกษา บุคลากร และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่นรวมตัวกันเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๖) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุชุมชน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา หอสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแหล่งการเรียนรู้อื่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องของประชาชน

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๔)

๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด

ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เลขานุการ กศน. ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด

เกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในพื้นที่ของจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๕)

๖. กำหนดให้สำนักงานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบซึ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายและสำนักงาน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๐)

**๗. กำหนดให้สำนักบริหารงาน
การศึกษาออกโรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจ
มาเป็นสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย**

ให้สำนักบริหารงานการศึกษาออก
โรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจมาเป็นสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย และให้ผู้อำนวยการ
สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาปฏิบัติหน้าที่
เลขานุการ กศน. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขานุการ

กศน. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้
ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๑)

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยมีเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากกลไกและการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังไม่มีความชัดเจนพอรองรับ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายดังกล่าว สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญา อันจะมีผลในการพัฒนากำลังคนและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยมีสาระสำคัญ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม และส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

ทั้งนี้ โดยให้รับข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผลการพิจารณาตามประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ กรณีข้อสังเกตเกี่ยวกับโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การกำหนดให้มีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นอธิบดี และการกำหนดให้การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานฯ ให้ออกเป็นกฎกระทรวง รวมทั้งองค์ประกอบของคณะกรรมการนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างองค์กรและอาจมีผลกระทบกับ

งบประมาณในระยะยาวจึงเห็นควรมอบให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงานงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติ แล้วส่งผลการหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการตรวจพิจารณาต่อไป แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... นี้ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ ได้เคยเสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๔ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และในคราวประชุมดังกล่าว ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาก่อนรับหลักการตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ (ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑๑)

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากกลไกและการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายดังกล่าว สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา อันจะมีผลในการพัฒนากำลังคนและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ตามกฎหมายที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาที่ได้บัญญัติไว้แล้ว

๖.๒ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียน หรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานศึกษาอื่นที่ไม่ได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และองค์กรอื่นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๓ กำหนดให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีสิทธิได้รับการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามกระบวนการและการดำเนินการที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๖.๔ กำหนดหลักการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ยึดหลักดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษานอกระบบ

(ก) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

(ข) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

(๒) การศึกษาตามอัธยาศัย

(ก) การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมาย

(ข) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา

(ค) การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน

๖.๕ กำหนดเป้าหมายการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑) ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคน และสังคม ที่ใช้ความรู้และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ตามแนวทางการพัฒนาประเทศ

(๒) ภาครัฐเครือข่ายเกิดแรงจูงใจและมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรม การศึกษา

๖.๖ กำหนดเป้าหมายของการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ดำเนินการ เพื่อเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๒) ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความจำเป็น ในการยกระดับคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

(๓) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเทียบโอนผลการเรียนกับ การศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

๖.๗ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ความสำคัญแก่ผู้เกี่ยวข้องตามบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถ เลือกรับบริการได้หลากหลายตามความต้องการของตนเอง

(๒) ผู้จัดการเรียนรู้ สำหรับการศึกษานอกระบบ และผู้จัดแหล่งการเรียนรู้สำหรับ การศึกษาตามอัธยาศัย มีการดำเนินการที่หลากหลายตามศักยภาพเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนโดยบูรณาการความรู้ ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

(๓) ผู้ส่งเสริมและสนับสนุน ซึ่งเป็นผู้ที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนและ ผู้จัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๖.๘ กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอาจดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอาจดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จำเป็น และการช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ
  - (๒) การจัดการศึกษา การพัฒนาวิชาการและบุคลากร การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการยกย่องประกาศเกียรติคุณสำหรับผู้จัดการเรียนรู้การศึกษานอกระบบ
  - (๓) สิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสมให้แก่ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ
  - (๔) การสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนของการศึกษาดตามอัธยาศัยสามารถเข้าถึงได้ตามความเหมาะสม
  - (๕) ทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อให้บุคคลและชุมชนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความต้องการที่สอดคล้องกับความจำเป็นในสังคมของการศึกษาตามอัธยาศัย
- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๙ กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อดำเนินการในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ เช่น แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย ได้รับโอกาสในการจัดสรรทรัพยากรและเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงาน

๖.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒) กำหนดแนวทางการดำเนินงานการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจัดการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการจัดทำและการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนรู้ในการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๖.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภาคีเครือข่ายที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการภาคีเครือข่าย” ที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จำนวนอนุกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและอนุกรรมการวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการภาคีเครือข่าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๑๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน.” โดยมีเลขาธิการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ กศน.” เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงาน สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๒) จัดทำข้อเสนอแนะ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อคณะกรรมการ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมทางการศึกษา บุคลากร และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่นรวมตัวกันเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๖) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุชุมชน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแหล่งการเรียนรู้อื่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องของประชาชน

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

๖.๑๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เลขาธิการ กศน. ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด เกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในพื้นที่ของจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๑๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับภาคีเครือข่าย

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ติดตามการดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ รวมทั้งความต้องการเพื่อการพัฒนาของท้องถิ่น

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๖.๑๕ กำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน. กทม.” เป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงาน และเป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในกรุงเทพมหานคร

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน. จังหวัด” เป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงาน และเป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในจังหวัด

ให้หน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน กศน. กทม. หรือสำนักงาน กศน. จังหวัด แล้วแต่กรณี รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และมีฐานะเป็นผู้บริหารการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานดังกล่าว

๖.๑๖ กำหนดให้สถานศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยร่วมกับภาคีเครือข่าย (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้สถานศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยร่วมกับภาคีเครือข่าย

การดำเนินงานของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง อาจจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นหน่วยจัดกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนก็ได้

การจัดตั้ง ยุบ เลิก รวม การกำหนดบทบาท อำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๖.๑๗ กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษา

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๖.๑๘ กำหนดให้สำนักงานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบ (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบ ซึ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย และสำนักงาน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

๖.๑๙ กำหนดให้สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจมาเป็น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยนี้ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจมาเป็น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ กศน. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการ กศน. ขึ้นใหม่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๒๐ กำหนดให้เลขาธิการ กศน. แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร คนหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน. กทม. ขึ้นใหม่ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้เลขาธิการ กศน. แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร คนหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน. กทม. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๒๑ กำหนดให้รัฐมนตรีจัดทำบัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติ การกิจของสถานศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีจัดทำบัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ

ของสถานศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และประกาศรายชื่อสถานศึกษาดังกล่าว
ในราชกิจจานุเบกษาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ถือว่าสถานศึกษาตามบัญชีรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง
เป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

**๖.๒๒ กำหนดให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งเกี่ยวกับการ
การจัดการศึกษาออกโรงเรียนที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออก
ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๔)**

มาตรา ๒๔ ให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งเกี่ยวกับการ
การจัดการศึกษาออกโรงเรียนที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้
ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

หน้าว่าง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๘๙๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๙ และที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๘๗๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เดิมคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๙ ลงมติอนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการถอนร่างพระราชบัญญัติการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ลงมติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ตรวจดูในการตรวจพิจารณา มีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) และผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงและรายละเอียดประกอบการพิจารณา

๑. สาระสำคัญแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ

๑.๑ กำหนดหลักการและเป้าหมายในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งจะต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน โดยให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายในตามที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด

๑.๒ กำหนดการบริหารและการจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร

LIRT

๑.๓ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นผู้บังคับบัญชา มีฐานะเป็นอธิบดี และให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงาน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยรับข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาด้วย ซึ่งความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ สำนักงาน ก.พ. มีความเห็น ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ได้เพิ่มเติมข้อความทำนองเดียวกับที่เคยได้ข้อยูติและตัดออกไปแล้วในคราวพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ พ.ศ. .... กรณี เลขาธิการ กศน. มีฐานะเป็นอธิบดี และการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานให้ออกเป็นกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๖) จึงเห็นควรให้ตัดข้อความดังกล่าวออก และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนควรดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(๒) การกำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตามร่างฯ ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) ควรบูรณาการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของหน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบันที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งการเรียนการสอนในประเภทสามัญศึกษา ประเภทอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ประหยัด และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

๒.๒ กระทรวงการคลังเห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อสังเกตว่า การปรับโครงสร้างของสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรพิจารณาถึงผลต่องบประมาณที่จะได้รับจัดสรรในแต่ละปี เนื่องจากร่างดังกล่าวบัญญัติให้ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของภาครัฐจากผู้จัดการศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันสังคมเป็นผู้จัด ประกอบกับภาระรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่สนับสนุนให้กับผู้เรียนและผู้จัดการศึกษาจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผู้จัดการศึกษาในอนาคต ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสในการเพิ่มจำนวนผู้เรียน ในขณะที่ค่าใช้จ่ายต่อหัวเท่าเดิม

๒.๓ สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นด้วยในหลักการของร่างฯ แต่ให้คำนึงถึงมติ คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเรื่องใดก็ตามไม่ควรมีข้อกำหนดใน รายละเอียดให้มีการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือกำหนดตำแหน่งไว้เป็นการตายตัวในกฎหมาย

๒.๔ สำนักงบประมาณ มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) การกำหนดให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้พ้นวัยการศึกษาภาคบังคับแล้วแต่ยังไม่ จบการศึกษาชั้นพื้นฐาน ให้มีสิทธิได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลเป็นการ กำหนดที่ซ้ำซ้อนกับมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดให้ การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาชั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จึงไม่ควรกำหนดหลักการดังกล่าวไว้ ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๑๐ (๑))

(๒) การกำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดหรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนั้น เห็นว่าเป็นการกำหนดโครงสร้างองค์กรเพิ่มขึ้นใหม่ และจะมี ผลกระทบต่อภาระงบประมาณแผ่นดินที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านงบบุคลากร งบลงทุน และ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ร่างมาตรา ๒๐)

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... โดยได้นำข้อสังเกตของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

(๑) ตัดบทนิยามคำว่า การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียน ผู้จัดการเรียนรู้ ผู้ส่งเสริมสนับสนุน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และ คำว่า กระทรวง เนื่องจากไม่มีที่ใช้และไม่จำเป็นต้องกำหนดในร่างพระราชบัญญัตินี้ และเพิ่มเติม บทนิยามคำว่า “การศึกษานอกระบบ” และ “การศึกษาตามอัธยาศัย” เพื่ออธิบายถึงลักษณะและ รูปแบบการจัดการศึกษาแต่ละประเภทให้ชัดเจน เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติ นอกจากนี้ ได้ตัด การจัดแบ่งหมวดออก เนื่องจากเนื้อหาสาระมีจำนวนมาตราไม่มากจึงไม่จำเป็นต้องแบ่งหมวด

(๒) กำหนดสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย เนื่องจากในระบบของการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งการศึกษาใน ระบบส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาที่จัดในโรงเรียนโดยเป็นการศึกษาในชั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี แต่ปรากฏ ว่าจะมีบุคคลซึ่งมิได้รับการศึกษาชั้นพื้นฐานเพราะเลยวัยการศึกษาในภาคบังคับหรือขาดโอกาส ตลอดจนบุคคลที่จบการศึกษาชั้นพื้นฐานไปแล้วก็ตาม เหล่านี้กลุ่มบุคคลดังกล่าวล้วนมีสิทธิที่จะ ได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้เพื่อให้จบการศึกษาชั้นพื้นฐานหรือ เสริมทักษะการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) กำหนดหลักการและเป้าหมายของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อให้ชัดเจนถึงความแตกต่างของการศึกษาแต่ละรูปแบบ (ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

(๔) กำหนดบทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ ผู้เรียน ผู้จัดการเรียนรู้ และผู้ส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งกำหนดกรอบและสิ่งที่หน่วยงานของรัฐจะให้การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยกำหนดเรื่องที่จะต้องส่งเสริมให้ชัดเจน ซึ่งรายละเอียดการได้รับการส่งเสริมและการขอรับการส่งเสริมนั้นให้กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

(๕) ได้ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยออก เนื่องจากมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยไว้แล้ว ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการดังกล่าวเพื่อดำเนินการเพิ่มขึ้นได้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นใหม่อีกชุดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๑) ทั้งนี้ ได้ตัดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับคณะกรรมการออกไปด้วย เพื่อให้สอดคล้องกัน

(๖) กำหนดให้มีคณะกรรมการภาคีเครือข่ายขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นผู้แต่งตั้ง ประกอบด้วยตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ จึงมีลักษณะเป็นเครือข่ายที่จะมาร่วมส่งเสริมและสนับสนุน โดยอำนาจหน้าที่รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการภาคีเครือข่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๒)

(๗) กำหนดให้มีคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อให้คำปรึกษาและร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายจัดการศึกษา และติดตามการดำเนินงาน เนื่องจากบุคคลที่จะได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแต่ละจังหวัดมีจำนวนมากจึงต้องมีคณะกรรมการของจังหวัดมารับผิดชอบ (ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕)

(๘) กำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานกับประสานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยสำนักงานดังกล่าวก็คือสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนเดิม ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงเป็นเพียงการเปลี่ยนชื่อและให้มีอำนาจหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้เพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๓) และให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน กศน. กทม.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (สำนักงาน กศน. จังหวัด) เป็นหน่วยงานการศึกษาโดยมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในเขตจังหวัดของตน (ร่างมาตรา ๑๖)

(๙) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ กศน. (ร่างมาตรา ๒๐) และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด และให้เลขาธิการ กศน. แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครคนหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารราชการ (ร่างมาตรา ๒๑)

(๑๐) ตัดบทเฉพาะกาลการโอนสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียนมาเป็นของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เนื่องจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยก็ยังเป็นส่วนราชการที่สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดิม ซึ่งก็ต้องไปแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกัน

สำหรับประเด็นข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณ สามารถสรุปผลการพิจารณาในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

(๑) ประเด็นการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยว่าสมควรหรือไม่ (ร่างเดิมมาตรา ๑๖) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาในหลักการแล้วเห็นว่า การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีการบริหารจัดการที่แตกต่างจากการบริหารจัดการการศึกษาในระบบ ทั้งหลักปรัชญาการศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการศึกษาและผู้เรียน จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบบริหารจัดการเป็นการเฉพาะ ซึ่งปัจจุบันก็มีสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ และในการกำหนดให้มีสำนักงานดังกล่าวขึ้นในร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นเพียงการกำหนดให้สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียนซึ่งมีอยู่เดิมเป็นสำนักงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และยังคงสังกัดอยู่กับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการอยู่เช่นเดิม กรณีจึงไม่เป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) เห็นว่า ไม่ควรกำหนดให้เลขาธิการ กศน. มีฐานะเป็นอธิบดี และไม่ควรกำหนดให้การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสามารถทำได้โดยออกเป็นกฎกระทรวง เพราะการกำหนดเรื่องดังกล่าวจะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกันด้วย

(๒) ประเด็นว่าควรกำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานครหรือไม่ (ร่างเดิมมาตรา ๒๐) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามที่ได้พิจารณาแล้วว่า การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แตกต่างจากการบริหารจัดการการศึกษาในระบบซึ่งไม่สามารถนำไปรวมอยู่กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารจัดการการศึกษาในระบบเป็นหลัก ประกอบกับปัจจุบันมีศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนประจำจังหวัดทุกจังหวัดซึ่งมีสถานะเป็นสถานศึกษาในสังกัดของสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียนอยู่แล้วในทุกจังหวัด และมี

ตำแหน่งของหัวหน้าศูนย์การศึกษาจังหวัด จึงยังคงเป็นการใช้สถานที่และตำแหน่งเดิม และตาม
ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่มีอยู่เดิมมีสถานะเป็นหน่วยงาน
การศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงไม่
เป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ที่จะถือว่าเป็นภาระแก่งบประมาณแต่อย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๐

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ และเพื่อให้การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นไปอย่างมีระบบต่อเนื่อง มีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอันจะทำให้บุคคลได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) กำหนดความหมายของคำว่า “การศึกษานอกระบบ” และ “การศึกษาตามอัธยาศัย” ซึ่งอธิบายถึงลักษณะและรูปแบบการจัดการศึกษาให้ชัดเจนและเพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างในการจัดการศึกษาแต่ละรูปแบบ โดยการศึกษานอกระบบ หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบหลักสูตร วิธีการจัด และระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ และสำหรับการศึกษาตามอัธยาศัย หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ

(๒) กำหนดสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เนื่องจากระบบของการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้แบ่งออกเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการศึกษาในระบบส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาที่จัดในโรงเรียนโดยเป็นการศึกษาในชั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี แต่ปรากฏว่าจะมีบุคคลซึ่งมิได้รับการศึกษาชั้นพื้นฐานเพราะเลewayการศึกษาในภาคบังคับหรือขาดโอกาสตลอดจนบุคคลที่จบการศึกษาชั้นพื้นฐานไปแล้วก็ตาม กลุ่มบุคคลดังกล่าวเหล่านี้ล้วนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้เพื่อให้จบการศึกษาชั้นพื้นฐานหรือเสริมทักษะการเรียนรู้อื่น ๆ ซึ่งจะนำไปตามกระบวนการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) กำหนดหลักการและเป้าหมายของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๗) บทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ ผู้เรียน ผู้จัดการเรียนรู้ และผู้ส่งเสริมและสนับสนุน (ร่างมาตรา ๘) รวมทั้งกำหนดสิ่งที่หน่วยงานของรัฐจะให้การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยกำหนดเรื่องที่จะต้องส่งเสริมให้ชัดเจน ซึ่งรายละเอียดการได้รับการส่งเสริมและการขอรับการส่งเสริมนั้นจะได้กำหนดในกฎกระทรวงต่อไป (ร่างมาตรา ๙)

(๔) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้มีอำนาจในการดำเนินการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพิ่มขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๑) นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการภาคีเครือข่ายขึ้นอีกคณะหนึ่งซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นผู้แต่งตั้ง ประกอบด้วยตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นเครือข่ายเพื่อเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนโดยอำนาจหน้าที่รวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการภาคีเครือข่ายจะได้กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๒)

(๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อให้คำปรึกษาและร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายจัดการศึกษา และติดตามการดำเนินงาน เนื่องจากบุคคลที่จะได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแต่ละจังหวัดมีจำนวนมากจึงต้องมีคณะกรรมการของจังหวัดมารับผิดชอบ (ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕)

(๖) กำหนดให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานกับประสานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยสำนักงานดังกล่าวก็คือสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนเดิม ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงเป็นเพียงการเปลี่ยนชื่อและให้มีอำนาจหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้เพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๑๓) และให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน กศน.

กทม.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (สำนักงาน กศน. จังหวัด) เป็นหน่วยงานการศึกษาโดยมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยภายในเขตจังหวัดของตน (ร่างมาตรา ๑๖)

(๗) เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และจัดการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยได้กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยมีสถานศึกษาทำหน้าที่ร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยอาจจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็น หน่วยจัดกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนได้ ซึ่งการจัดตั้ง ยุบ เลิก รวม การกำหนดบทบาท อำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๗) โดยแต่ละสถานศึกษาจะต้องมีคณะกรรมการสถานศึกษาตามที่ คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยกำหนด (ร่างมาตรา ๑๘)

(๘) กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจะต้องกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพภายในเป็นกฎกระทรวง และสถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับ ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยมีคุณภาพและมีมาตรฐาน (ร่างมาตรา ๑๙)

(๙) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอก โรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ กศน. (ร่างมาตรา ๒๐) ให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด และให้เลขาธิการ กศน. แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครคนหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารราชการ (ร่างมาตรา ๒๑)

หน้าว่าง

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษานอกระบบ (Non - formal Education) หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการจัดการศึกษา การวัดผล และประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคลและแต่ละกลุ่ม^๑

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ

๑. ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ ตลอดจนขอบข่ายภารกิจของเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ร่วมวางแผนและกำหนดแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ ให้เชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต
๓. ประสานงานกับหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบหรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
๔. ประสานการติดตาม ประเมินผล การจัดการศึกษานอกระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษานอกระบบให้ทั่วถึง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ

๑. ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยตลอดจนขอบข่ายภารกิจของเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ส่งเสริมให้สถานศึกษา หน่วยงานหรือสถาบันที่จัดการศึกษาร่วมวางแผนและกำหนดแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพ
๓. ประสานการเผยแพร่ข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ ส่งเสริมผู้เรียนให้ใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างเหมาะสม เสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
๔. ประสานการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

^๑ Knowledge Management Center สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต ๒

เทคนิคการปฏิบัติ^๒

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา โดยครอบครัว บุคคล สถานประกอบการ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน ฯลฯ
๒. บุคคล / ครอบครัว / สถานประกอบการ / องค์กรชุมชน/องค์กรเอกชน ฯลฯ ยื่นขออนุญาต จัดการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาคำขออนุญาตและเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
๔. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาอนุญาตการจัดการศึกษา
๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งผลการพิจารณาให้ครอบครัว/บุคคล/สถานประกอบการ uly ฯลฯทราบภายใน ๓๐ วัน นับจากวันยื่นขออนุญาต
๖. ครอบครัว/สถานประกอบการ uly ฯลฯ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ ทำการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำรายงานการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผลพร้อมสภาพปัญหาการจัดการศึกษา เสนอสำนักงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๗. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับติดตามการจัดการศึกษาและพิจารณารายงาน การจัดการศึกษา
๘. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามมาตรฐานในแผนการจัดการศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๙. ตัดสินและอนุมัติผลการศึกษาให้ผู้เรียนจบช่วงชั้น เมื่อผู้เรียนมีผลการประเมิน ผ่านมาตรฐานช่วงชั้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานครบถ้วน
๑๐. ออกหลักฐานการศึกษาและหนังสือรับรองให้ผู้เรียนที่จบช่วงชั้น กรณีจัดโดยครอบครัว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๑ ยังไม่มีการปฏิบัติด้านการจัดการศึกษาตามอัยยาศัย)

^๒ นางลัดดา อิ่มใจ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา (กลุ่มงานส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา) หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๑ โทรศัพท์ ๐ ๕๔๕๑ ๑๔๕๒.

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และคณะ เป็นผู้เสนอ)

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)**

(๑)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... 257 .....
วันที่..... 31 ต.ค. 2550 .....
เวลา..... 13.10 .....

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๖๒๗

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... ๒๕๗ ..... / ๒๕๕๐ .....

วันที่..... ๑ / ๑๑ / ๕๐ .....

เวลา..... 13.45 .....

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๐/๐.1035/D/๙)

www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่..... ๑๗๑๔ / ๒๕๕๐ .....

วันที่..... ๓๑ / ๑๑ / ๕๐ .....

เวลา..... ๑๓.๕๐ น. .....

ส่ง..... พจน. .... ดำเนินการ

LIRT

(๒)

ร่างฯ ที่ ปรับปรุงตามมติคณะกรรมการประสานงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากกลไกและการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายดังกล่าว สมควรให้มีกฎหมายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา อันจะมีผลในการพัฒนากำลังคนและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. ....

_____

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการจัดการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ตามกฎหมายที่
เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาที่ได้บัญญัติไว้แล้ว

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมาย
ผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลา
เรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้
ของกลุ่มเป้าหมายนั้น และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิ
ทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวัน ของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“ภาคีเครือข่าย” หมายความว่า บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานศึกษาอื่นที่มีได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และองค์กรอื่นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและประสาน ความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ให้บุคคลได้รับ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ โดยให้บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีสิทธิได้รับ การศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามกระบวนการและการดำเนินการที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยให้ยึดหลักดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษานอกระบบ

(ก) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

(ข) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้

(๒) การศึกษาตามอัธยาศัย

(ก) การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของ ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

(ข) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา

(ค) การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน

มาตรา ๗ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคน และสังคม ที่ใช้ความรู้และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ตามแนวทางการพัฒนาประเทศ

(๒) ภาครัฐเครือข่ายเกิดแรงจูงใจและมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษา

มาตรา ๘ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษิตตามอัธยาศัย ให้ดำเนินการเพื่อเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๒) ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความจำเป็น ในการยกระดับคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

(๓) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเทียบโอนผลการเรียนกับการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

มาตรา ๙ ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้ความสำคัญแก่ผู้เกี่ยวข้องตามบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถเลือกรับบริการได้หลากหลายตามความต้องการของตนเอง

(๒) ผู้จัดการเรียนรู้สำหรับการศึกษานอกระบบ และผู้จัดแหล่งการเรียนรู้สำหรับการศึกษาตามอัธยาศัย มีการดำเนินการที่หลากหลายตามศักยภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยบูรณาการความรู้ ปุถุคฝงคุณธรรม และค่านิยมที่ติงาม

(๓) ผู้ส่งเสริมและสนับสนุน ซึ่งเป็นผู้ที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนและผู้จัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอาจดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จำเป็น และการช่วยเหลือด้านการเงิน เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ

(๒) การจัดการศึกษา การพัฒนาวิชาการและบุคลากร การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการยกย่องประกาศเกียรติคุณสำหรับผู้จัดการเรียนรู้การศึกษา นอกระบบ

(๓) สิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสมให้แก่ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบ

(๔) การสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนของการศึกษาตามอัธยาศัยสามารถเข้าถึงได้ตามความเหมาะสม

(๕) ทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อให้บุคคลและชุมชนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความต้องการที่สอดคล้องกับความจำเป็นในสังคมของการศึกษาตามอัธยาศัย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ เช่น แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย ได้รับโอกาสในการจัดสรรทรัพยากรและเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงาน

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒) กำหนดแนวทางการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการจัดทำและการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนรู้ในการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการชั้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะอนุกรรมการภาคีเครือข่าย” ที่ประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วม ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จำนวนอนุกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและ อนุกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการภาคีเครือข่าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน.” โดยมีเลขาธิการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ กศน.” เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการ ดำเนินงานของสำนักงาน

สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

(๒) จัดทำข้อเสนอแนะ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และมาตรฐานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต่อคณะกรรมการ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมทางการศึกษา บุคลากร และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ องค์กรอื่นรวมตัวกันเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๖) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุชุมชน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแหล่งการเรียนรู้อื่น เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่องของประชาชน

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็น อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร เลขาธิการ กศน. ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด เกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด แรงงานจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองตรีการบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคนเป็นกรรมการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในพื้นที่ของจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน และให้ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับภาคีเครือข่าย

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ติดตามการดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ รวมทั้งความต้องการเพื่อการพัฒนาของท้องถิ่น

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน. กทม.” เป็นหน่วยงาน
ในสังกัดของสำนักงาน และเป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภายในกรุงเทพมหานคร

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน. จังหวัด” เป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงาน
และเป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่บริหารการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ภายในจังหวัด

ให้หน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงาน กศน. กทม. หรือสำนักงาน กศน. จังหวัด
แล้วแต่กรณี รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด
สถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และมีฐานะเป็นผู้บริหารการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ
หน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๑๘ ให้สถานศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และจัดการ
ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยร่วมกับภาคีเครือข่าย

การดำเนินงานของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง อาจจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
เป็นหน่วยจัดกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนก็ได้

การจัดตั้ง ยุบ เลิก รวม การกำหนดบทบาท อำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษา
ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษา
จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาของประธานและกรรมการ
วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของระบบ ซึ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย และสำนักงาน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ให้สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน ปรับเปลี่ยนภารกิจมาเป็น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียนซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ กศน. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการ กศน. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๒ ให้เลขาธิการ กศน. แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร คนหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม. จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน. กทม. ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัด ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีจัดทำบัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจ ของสถานศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และประกาศรายชื่อสถานศึกษาดังกล่าวใน ราชกิจจานุเบกษาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ถือว่าสถานศึกษาตามบัญชีรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง เป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งเกี่ยวกับการ จัดการศึกษานอกโรงเรียนที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดย

(๑๑)

อนุโลมจนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

**ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย**

พ.ศ. ....

**(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และคณะ เป็นผู้เสนอ)**

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๓)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๑๘/๒๕๕๐ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองไน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ....

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยกระผมและคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้มีรายชื่อทำนี้ ขอเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... พร้อมด้วย
บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ มาเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๘ คังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ผู้เสนอ
(นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์)

(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิริทรานนท์ ผู้เสนอ
(จิตร ศิริทรานนท์)

(ลงชื่อ) เชนทร์ วิวัฒน์บวรวงศ์ ผู้เสนอ
(นายเชนทร์ วิวัฒน์บวรวงศ์)

(ลงชื่อ) ศิวะพร ทรรทรานนท์ ผู้เสนอ
(นายศิวะพร ทรรทรานนท์)

(ลงชื่อ) สมชาย แสงวงการ ผู้เสนอ
(นายสมชาย แสงวงการ)

(ลงชื่อ) กงกฤษ หิรัญกิจ ผู้เสนอ
(นายกงกฤษ หิรัญกิจ)

(ลงชื่อ) ฌรงค์ โชควัฒนา ผู้เสนอ
(นายฌรงค์ โชควัฒนา)

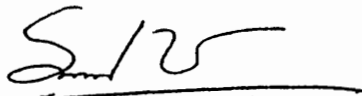
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (ต่อ)

(ลงชื่อ)	สุรางค์ เปรมปรีดิ์ (นางสุรางค์ เปรมปรีดิ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมบัติ เมทะนี (นายสมบัติ เมทะนี)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	บัญญัติ ทศนียะเวช (นางบัญญัติ ทศนียะเวช)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พลเอก ปรีชา เปรมาสวัสดิ์ (ปรีชา เปรมาสวัสดิ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	มนัส โกศล (นายมนัส โกศล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	กิริติ บุญเจือ (นายกิริติ บุญเจือ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	อนุสรณ์ แสงนันทกุล (นายอนุสรณ์ แสงนันทกุล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ภัทร คำพิทักษ์ (นายภัทร คำพิทักษ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ (วีรวิท คงศักดิ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	วัชระ พรรณเชษฐ์ (นายวัชระ พรรณเชษฐ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สุธรรม จิตรานูเคราะห์ (นายสุธรรม จิตรานูเคราะห์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ประภัทร์ ศรีลัมภ์ (นายประภัทร์ ศรีลัมภ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	วันชัย ศิริชนะ (นายวันชัย ศิริชนะ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชวนพิศ ฉายเหมือนนางค์ (นางชวนพิศ ฉายเหมือนนางค์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	ทวี สุรฤทธิกุล (นายทวี สุรฤทธิกุล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พลเอก ปรีดี สามักศักดิ์ (ปรีดี สามักศักดิ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	พลเอก ไวกงษ์ ศรีนวล (ไวกงษ์ ศรีนวล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ประทุมพร วัชรเสถียร (นางประทุมพร วัชรเสถียร)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	แวมฮาดี แวคาโอะ (นายแวมฮาดี แวคาโอะ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	กัญญา ศิลปอาชา (นางสาวกัญญา ศิลปอาชา)	ผู้เสนอ

สมาชิกรัฐสภาสามัญแห่งชาติผู้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. .... (ต่อ)

(ลงชื่อ)	มุกดา อินตะสาร	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อภิชาติ จีระพันธุ์	ผู้เสนอ
	(นางมุกดา อินตะสาร)			(นายอภิชาติ จีระพันธุ์)	
(ลงชื่อ)	พลศักดิ์ อยู่ประเสริฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พลอากาศเอก วัลลภ มีสมทรัพย์	ผู้เสนอ
	(นายพลศักดิ์ อยู่ประเสริฐ)			(วัลลภ มีสมทรัพย์)	

ตำแหน่ง

(นายพงษ์ ภูษณาภิรมย์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติ
สำนักงานการประชุม

(๑๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้
ครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็น
การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา รวมทั้ง
สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบ
ใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ และเพื่อให้การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยเป็นไปอย่างมีระบบต่อเนื่อง มีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอัน
จะทำให้บุคคลได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็น
สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึง
จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๗)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
"การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย" หมายความว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีโอกาสและความพร้อมในการจัด

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้บุคคลมีโอกาสการเรียนรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

"สถานศึกษา" หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามพระราชบัญญัตินี้

"ภาคีเครือข่าย" หมายความว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานศึกษาสังกัดอื่นที่มีได้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสถาบันสังคมอื่น ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

"ผู้เรียน" หมายความว่า ผู้ที่ศึกษาเรียนรู้หรือเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

"ผู้จัดการเรียนรู้" หมายความว่า ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

"ผู้ส่งเสริมสนับสนุน" หมายความว่า ผู้ที่มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้หรือให้มีการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

"กระทรวง" หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

หลักการและเป้าหมาย

มาตรา ๖ การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ยึดหลักการดังต่อไปนี้

(๑) หลักความสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการ ที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความต้องการ และความแตกต่างของบุคคล และชุมชน

(๒) หลักความต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งให้บุคคลมีโอกาสได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เกิดจนตายตามศักยภาพ และความสนใจ

(๓) หลักความเสมอภาค ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั้งถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพ เหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

(๔) หลักการกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและหลักการมีส่วนร่วมของสถาบันต่าง ๆ ของสังคมซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งให้ภาคีเครือข่ายและสถาบันอื่นของสังคม มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

(๕) หลักการพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา และเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และการแข่งขันของประเทศ

มาตรา ๗ การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ดำเนินการตามเป้าหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม ที่ใช้ความรู้และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต ตามแนวทางการพัฒนาประเทศ

(๒) ส่งเสริมให้สถาบันสังคมเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย เกิดแรงจูงใจและเข้ามามีส่วนรวมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรา ๘ การส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พึงให้ความสำคัญแก่ผู้เกี่ยวข้องตามบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์ โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถเลือกรับบริการได้หลากหลายตามความต้องการของตนเอง

(๒) ผู้จัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามศักยภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยบูรณาการความรู้ ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

(๓) ผู้ส่งเสริมสนับสนุน ซึ่งเป็นผู้ที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้จัดการเรียนรู้ และผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

หมวด ๒
การส่งเสริมและสนับสนุน

มาตรา ๙ ให้กระทรวงกำหนดนโยบายและมาตรการ ในการประสานงานให้ทุกสถาบัน ในสังคมจัดการเรียนรู้ พัฒนาเครือข่ายของการเรียนรู้ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ และ สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา

มาตรา ๑๐ ให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาในระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้

(๑) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ เช่น แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ ชุมชน สื่อและเทคโนโลยี ที่หลากหลายและเพียงพอ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ได้โดยสะดวก

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือและ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หมวด ๓
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

มาตรา ๑๑ ให้มีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าเป็น ส่วนหนึ่งของการส่งเสริม สนับสนุน การบริหารและการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ที่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง โดยได้รับความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

หมวด ๔
การบริหารและการจัดการ

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เรียกโดยย่อว่า "กศน." ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านอุตสาหกรรม ธุรกิจ และบริการด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านรวมกัน

(๓) กรรมการผู้แทนภาคีเครือข่าย จำนวนแปดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์จากผู้แทนภาคีเครือข่ายกลุ่มผู้จัดการเรียนรู้ ผู้แทนภาคีเครือข่ายกลุ่มผู้เรียน และผู้แทนภาคีเครือข่ายกลุ่มผู้ส่งเสริมสนับสนุน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมี อำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวทางการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากร ให้เป็นไปตามแผนการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๒) ให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(๓) ให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การเทียบระดับการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้สถานศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน และจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยร่วมกับภาคีเครือข่าย

การดำเนินงานของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นหน่วยจัดกิจกรรมและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

การจัดตั้ง ยุบ เลิก รวม การกำหนดบทบาท อำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศและคำสั่งเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และจนกว่าจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีจัดทำบัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ถือว่าสถานศึกษาตามบัญชีรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

LIART